

Titel: Bemærkninger til Hjelmslevs Indlæg om morfologi og syntaks, [Bemærkning] 023-0010

Citation: "Bemærkninger til Hjelmslevs Indlæg om morfologi og syntaks, [Bemærkning] 023-0010", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_023-shoot-wNKS-2757_0000_023_Bemaerkning_0010_p1_bP0_TB00018/facsimile.pdf (tilgået 28. maj 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

TILLAG

Bemærkninger til Hjelmslevs Indlæg om
Morfologi og Syntaks 22/1 48.

ad 1,3: Det forekommer mig ikke paa Forhaend indlysende, at Praxis har bygget paa en Analyse af Teksten, hvis dette skal forstås i Medsætning til en identificerende og klassificerende Erkendelse, der gaar ud fra Enheder eller Elementer som Ord, Tegn, Figurer.

ad 1,3-4: Det er værd at mærke sig, at vi hos Grundleggeren af den videnskabelige Analytik finder et andet Skel mellem mulige Analyseformer (Arist. Met. IV, 3, cit. hos Steinthal¹ 248). Et Urelement *σικ* (støikheion) kan kun deles i Bestanddele af samme Art (som Vand i Vanddele); dette gælder ogsaa Sprogets Elementer, Lydene; disse er altsaa med Hjelmslevs Terminologi kun tilgængelige for universel Inddeling; dette svarer til Dissektion af Liniestykket, men ikke til Dissektion af Teksten i Ord, Stavelser, Figurer osv. Amerikas Stavelser (sullabg); den kan deles i støikheia, men ikke ved en rent mekanisk Dissektion; he de sullabe ouk esti ta støikheia, oude te ze BA tauto te B kai A, oud' he sarx par kai ge - som man ser et rent Gestaltpsykologisk Synspunkt.

Bemærkningen om den prelogiske Participationslogik er særdeles slående, især naar man tænker paa Læren om Ordets accidensia, hvortil der formentlig i første Række sigtes; men det forekommer mig dog rimeligt at minde om, at en abstraherende Analyse i "egte Dele" ikke nødvendigvis forudsætter en sådan falsk Ligning; naar man deler en rød Trekant i Form og Farve, kan Proceduren udtrykkes i den Ligning, HJ. anvender for dissekerende Analyse, og en ganske tilsvarende Analyse finder man Gang paa Gang i Traditionens Praxis, blot ubehjælpent udtrykt paa Grund af ^(Meta-) sprogets participationslogiske Former. Som et Eks. kan jeg nevne den middelalderlige Definition af (citeret